

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

DĖL KĖDAINIŲ RAJONO ŠĖTOS GIMNAZIJOS LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO DUOMENŲ PATIKRINIMO ATASKAITA

2015 m. gegužės 15 d. Nr. K7 - 2
Kėdainiai

IŽANGA

Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. K1-15 Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos vyriausiosios specialistės Rūta Lukoševičienė, Vilma Unikienė ir Jurga Volkovaitė atliko audito procedūras Kėdainių rajono Šėtos gimnazijoje (toliau – Gimnazija), siekiant įvertinti: lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą, viešųjų pirkimų organizavimą, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų naudojimą ir jų teisingą atvaizdavimą 2014 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose.

Kėdainių rajono savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. K1-11 atliekamas Kėdainių rajono savivaldybės 2014 metų Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir kitų viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio finansinis (teisėtumo) auditas. Šios patikrinimo ataskaitos duomenys bus panaudoti vertinant 2014 metų Kėdainių rajono savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis.

Atlikdami patikrinimą, darėme prielaidą, kad visi patikrinimui pateikti dokumentai yra patikimi ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Patikrinimo metu Gimnazijai vadovavo L.e.p. direktorė Neringa Širkienė, vyriausioji buhalterė – Vilma Alūzienė.

APIMTIS IR METODAI

Patikrinimo metu buvo vertinami Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos 2014 metų ataskaitų rinkiniai:

1. Finansinių ataskaitų rinkinys:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenimis;
- 2014 metų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2) bendra ir atskirai pagal visus finansavimo šaltinius;
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr.3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.4);

- Informacija apie išlaidų asignavimų valdytojų darbo užmokesčiui vykdymą 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-1);
- Informacija apie išlaidų darbuotojų, išlaikomų iš biudžeto, kurių tarnybinis atlyginimas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimą Nr.511, darbo užmokesčiui vykdymą 2014 m. gruodžio 31 d. (forma Nr. B-11);
- 2014 metų biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas.

Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus įrodymus buvo taikytos skaičiavimo, dokumentų tikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitos procedūros. Tikrinimas atliktas atrankos būdu, nevertinant visų ūkinių operacijų 100 proc.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl finansinių ataskaitų rinkinio duomenų

Patikrinimo metu reikšmingų klaidų, teisės aktų pažeidimų ir neatitikimų galinčių turėti įtakos metiniams ataskaitų rinkiniams, nenustatyta. Gimnazijos 2014 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai parengti pagal teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius.

2. Pastebėjimai dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl viešųjų pirkimų

Gimnazijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės patvirtintos 2013-02-27 direktoriaus įsakymu Nr.V1-41 „Dėl Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių tvirtinimo“.

Nuo 2014-01-01 įsigaliojusius Viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio 5 punkto pakeitimui „*Perkančiosios organizacijos, išskyrus (...) privalo įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas*“, Gimnazijos taisyklės šią nuostatą nepapildytos.

Pirkimų planas patvirtintas 2014-11-18 įsakymu Nr. V-213, tačiau jis nepaviešintas įstaigos tinklalapyje, nesivadovaujama Viešųjų pirkimų įstatymo 7 straipsnio 1 punktu.

2.2. Dėl ilgalaikio turto

Gimnazija 2014 m. pabaigoje turėjo ilgalaikio turto už 1 223,7 tūkst. Lt.

Ilgalaikis turtas apskaitoje registruojamas vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais 12-uoju „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 13-uoju „Ilgalaikis nematerialusis turtas“.

2014 m. ilgalaikio turto įsigijimas, gavimas (neatlygintinai), bei nurašymas užregistruotas apskaitos registruose teisės aktų nustatyta tvarka.

Gimnazijoje ilgalaikio nematerialiojo ir materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹ bei Kėdainių

¹ Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2012-10-26 sprendimas Nr. TS-305 „Dėl ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laiko nustatymo“;

rajono Šėtos gimnazijos 2012-12-31 direktoriaus įsakymu Nr. V1-447 patvirtintu ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laiku.

Gimnazija tinkamai pasirengė ir atliko materialinių vertybių inventorizaciją. Sukurtos kontrolės procedūros užtikrino, kad inventorizacija vyktų pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės² nustatytą tvarką, bei vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (VSAFAS). Gimnazijoje inventorizuotas visas jai priklausantis turtas.

2.3. Dėl mokėtinų ir gautinų sumų

Išanalizavus Gimnazijos 2011 m., 2012 m., 2013 m., 2014 m. metinius Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitų (forma Nr.4) duomenis nustatėme, 2011-2013 m. mokėtinės sumos didėja.

Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos mokėtinės sumos 2011 – 2014 m.

tūkst. Lt

Mokėtinų sumų straipsniai	2011-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31
Darbo užmokestis	5,0	46,0	75,2	
Soc. draudimas	5,7	12,1	16,7	
Ryšiai	0,3	0,1		
Transportas	6,0	8,9	10,0	
Šildymas	14,9	16,9	2,3	3,3
Elektros energija	3,7		0,3	0,4
Vanduo	0,4	0,3		
Kitos išlaidos	1,3	2,4		
Viso	37,3	86,7	104,5	3,7

Gimnazijoje 2011-2013 m. didėjo darbo užmokesčio įsiskolinimas. Jis 2013 m. palyginus su 2011 m. išaugo 15 kartų. Socialinio draudimo įmokų įsiskolinimas išaugo 3 kartus.

Atlikus analitinės audito procedūras, nustatyta kiek 2014 m. rajono tarybos sprendimais Gimnazijai skirta asignavimų:

1. Savarankiškoms funkcijoms atlikti papildomai skirta 39,6 tūkst. Lt.

Išlaidų pavadinimas	2014-02-14 Tarybos sprendimas Nr.TS-1	2014-12-12 Tarybos sprendimas Nr.TS-267	Skirtumas
Darbo užmokestis	282,5	325,5	43,0
Socialinio draudimo įmokos	87,5	98,6	11,1
Prekių ir paslaugų naudojimas	238,6	223,8	-14,8
Medikamentai	1,0	0,6	-0,4
Ryšių paslaugos	4,8	2,7	-2,1
Transporto išlaikymas	46,1	65,7	19,6
Spaudiniai	0,5		-0,5
Kitos prekės	16,0	32,0	16,0
Komandiruotės	1,3	1,6	0,3
Kvalifikacijos kėlimas	1,0	0,8	-0,2
Komunalinės paslaugos	152,7	107,2	-45,5
Kitos paslaugos	15,2	13,2	-2,0
Darbdavių socialinė parama	0,5	0,8	0,3
Viso	609,1	648,7	39,6

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais jo pakeitimais).

Iš lentelės duomenų matome, kad Gimnazija darbo užmokesčio išlaidų straipsnį padidino 43,0 tūkst. Lt, soc. draudimo įmokų – 11,1 tūkst. Lt, o prekių ir paslaugų straipsnius sumažino 14,8 tūkst. Lt.

2. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos (mokinio krepšelio) papildomai skirta 100,3 tūkst. Lt.

Išlaidų pavadinimas	2014-02-14 Tarybos sprendimas Nr.TS-1	2014-12-12 Tarybos sprendimas Nr.TS-267	Skirtumas
Darbo užmokestis	1423,7	1518,0	94,3
Socialinio draudimo įmokos	441,0	465,0	24,0
Prekių ir paslaugų naudojimas	53,2	33,8	-19,4
Ryšių paslaugos	1,1	1,1	0
Transporto išlaikymas	2,8	1,0	-1,8
Spaudiniai	24,8	13,3	-11,5
Kitos prekės	10,0	10,9	0,9
Kvalifikacijos kėlimas	10,5	5,6	-4,9
Kitos paslaugos	4,0	1,9	-2,1
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas		1,4	1,4
Viso	1917,9	2018,2	100,3

Gimnazija darbo užmokesčio išlaidų straipsnį padidino 94,3 tūkst. Lt, soc. draudimo įmokų – 24,0 tūkst. Lt, o prekių ir paslaugų straipsnius sumažino 19,4 tūkst. Lt.

Rugsėjo mėn. perskaičiavus mokinio krepšelio lėšas, atsižvelgiant į pasikeitusį mokinių skaičių ir įvertinus, kad Gimnazijoje 2014-09-01 buvo 30 mokinių mažiau, t.y. 2 klasių komplektai, papildomai skirta pagal mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką iš 7 proc. mokinio krepšelio lėšų:

- ✓ išeitinėm išmokom kompensuoti – 47,4 tūkst. Lt;
- ✓ skirtumui tarp mokinio krepšelio ir planinės tarififikacijos – 218,1 tūkst. Lt;
- ✓ 2013 m. skolos padengimui – 58,0 tūkst. Lt;
- ✓ papildomai padidinta (spalio ir gruodžio mėn. tarybos sprendimais) – 11,0 tūkst. Lt.

Bibliotekinių atlyginimų padidinimui kompensuoti – 3,8 tūkst. Lt.

Papildomai skyrus lėšų tiek savarankiškom funkcijoms atlikti, tiek ir mokinio krepšeliui finansuoti, bei Gimnazijai perskirsčius išlaidų straipsnių lėšas atsirado galimybė 2014 m. pabaigoje pilnai atsiskaityti su darbuotojais ir sumokėti soc. draudimo įmokas.

Įsiskolinimo susidarymo priežastis – neefektyvus lėšų panaudojimas. Neatsižvelgiant į Gimnazijai skirtas lėšas nustatomi aukšti tarnybinių atlyginimų ir tarifinių atlygių koeficientai, tarifikuojamas didelis valandų skaičius už kitus papildomus darbus (už darbų planavimą, renginių organizavimą, ruošimąsi renginiams, metodinę veiklą ir kitus darbus).

Už lėšų naudojimą pagal paskirtį yra atsakingas įstaigos vadovas.

REKOMENDACIJA

Atsižvelgiant šioje ataskaitoje išdėstytus dalykus ir audito metu teiktus pastebėjimus, siūlome:

Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos direktoriui

1. Užtikrinti tinkamą Gimnazijai skiriamų biudžeto lėšų panaudojimo kontrolę, analizuoti mokėtinų sumų susidarymo priežastis.
2. Sustiprinti vidaus kontrolę viešųjų pirkimų srityje (savalaikiai peržiūrėti ir atnaujinti viešųjų pirkimų taisykles, siųsti darbuotoją atsakingą už viešuosius pirkimus kelti kvalifikaciją).

Savivaldybės kontrolierė

Zita Valiauskienė

Vyriausioji specialistė

Rūta Lukoševičienė

Vyriausioji specialistė

Vilma Unikienė

Vyriausioji specialistė

Jurga Volkovaitė